מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- לזהות שם עצם, שם תואר, פועל, תואר הפועל, מילת יחס ומילת קישור במשפט
- לתרגל את תפקיד המילה לפי מקומה והקשרה במשפט
- לחבר בין הגדרת חלק הדיבר לדוגמה מתאימה

גרסה רגילה – כל הפריטים.

חלק א' – חלק א: בחירה מרובה

1. ב – תואר הפועל
2. א – פועל
3. ג – מילת יחס
4. ב – שם עצם עם מילת יחס
5. ג – החכמה
6. ג – אבל
7. ב – תואר הפועל
8. ב – רצתי

חלק ב' – חלק ב: נכון או לא נכון

1. נכון – תואר הפועל מתאר מתי, איך או איפה
2. לא נכון – כיתה היא שם עצם, היא מציינת מקום
3. לא נכון – מילת יחס מראה קשר בין מילים, לא בין משפטים
4. נכון – ו החיבור מחברת בין חלקים במשפט
5. לא נכון – לפעמים שם התואר מגיע לפני, תלוי במשפט

חלק ג' – חלק ג: השלמת מילה

1. לידה
2. אתמול
3. הקטן
4. אבל
5. מתחת

חלק ד' – חלק ד: התאמה

1. 1 – ה (כיתה)
2. 2 – ו (ישבתי)
3. 3 – א (אתמול)
4. 4 – ג (לידה)
5. 5 – ב (גדולה)
6. 6 – ד (כי)

חלק ה' – חלק ה: כתיבה קצרה

1. 1. לדוגמה: הכלב הגדול נבח. הכלב - שם עצם, הגדול - שם תואר, נבח - פועל
2. 2. שם תואר מתאר שם עצם (ילד חכם), תואר הפועל מתאר פעולה (רץ מהר)

חלק ו' – חלק ו: משימת חשיבה

1. 1. יש לבדוק שהתלמיד זיהה נכון לפחות ארבעה חלקי דיבר שונים במשפט שבחר

כרטיס יציאה – מה לחפש

- שם עצם מציין דבר, שם תואר מתאר אותו
- מילת יחס מראה קשר (על, עם, ליד), מילת קישור מחברת חלקים (ו, כי, אבל)
- תואר הפועל עונה על השאלות איך, מתי, איפה

טיפים להפעלה:

- אפשר לפתוח את השיעור בדוגמת המשפט מהמשחק ולבקש מהתלמידים לנחש את חלקי הדיבר בעל פה לפני הכתיבה
- כדאי לעודד תלמידים להיעזר בשאלות עזר (מה? מי? איך? מתי?) כדי לזהות כל חלק דיבר
- אפשר לחלק לזוגות ולתת לכל זוג משפט אחר מתוך טקסט מוכר לתיוג משותף

דף תרגול: חלקי הדיבר במשפט

דף התלמיד/ה רגיל

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

במשחק 'מתייגים משפט' בוחרים מילה מסומנת במשפט וקובעים לאיזה חלק דיבר היא שייכת. בדף הזה נתרגל את אותם חלקי דיבר: שם עצם, שם תואר, פועל, תואר הפועל, מילת יחס ומילת קישור.

1 חלק א' – חלק א: בחירה מרובה

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. במשפט 'אתמול ישבתי לידה בכיתה' המילה אתמול היא

א) שם עצם ב) תואר הפועל ג) פועל ד) מילת יחס

2. במשפט 'אתמול ישבתי לידה בכיתה' המילה ישבתי היא

א) פועל ב) שם תואר ג) מילת קישור ד) שם עצם

3. במשפט 'אתמול ישבתי לידה בכיתה' המילה לידה היא

א) שם עצם ב) תואר הפועל ג) מילת יחס ד) פועל

4. במשפט 'אתמול ישבתי לידה בכיתה' המילה בכיתה מכילה

א) מילת קישור בלבד ב) שם עצם עם מילת יחס ג) פועל בלבד ד) תואר הפועל

5. איזו מילה היא שם תואר במשפט 'הילדה החכמה קראה ספר מעניין'

א) קראה ב) ספר ג) החכמה ד) הילדה

6. איזו מילה היא מילת קישור במשפט 'רציתי לצאת אבל ירד גשם'

א) רציתי ב) לצאת ג) אבל ד) גשם

7. במשפט 'הוא רץ מהר מאוד לבית הספר' המילה מהר היא

א) שם עצם ב) תואר הפועל ג) שם תואר ד) מילת יחס

8. איזו מילה בין הבאות היא פועל

א) יפה ב) רצתי ג) שולחן ד) מתחת

2 חלק ב' – חלק ב: נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	המילה 'אתמול' היא תואר הפועל כי היא מתארת מתי קרתה הפעולה	☐	☐
2	המילה 'כיתה' היא פועל	☐	☐
3	מילת יחס תמיד מחברת בין שני משפטים שלמים	☐	☐
4	המילה 'ו' יכולה לשמש כמילת קישור	☐	☐
5	שם תואר תמיד מגיע אחרי שם העצם שהוא מתאר	☐	☐

3 חלק ג' – חלק ג: השלמת מילה

השלימו את המילה החסרה.

1. במשפט 'ישבתי _____ בכיתה' המילה שחסרה היא מילת יחס שמציינת קרבה

2. המילה _____ במשפט 'אתמול ישבתי בכיתה' מציינת מתי קרתה הפעולה

3. במשפט 'הילד הקטן אכל תפוח' המילה _____ היא שם תואר

4. במשפט 'רציתי לקרוא _____ לא היה זמן' המילה החסרה היא מילת קישור

5. המילה _____ במשפט 'הוא ישב מתחת לעץ' היא מילת יחס

4 חלק ד' – חלק ד: התאמה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. שם עצם	___	**א.** אתמול
2. פועל	___	**ב.** גדולה
3. תואר הפועל	___	**ג.** לידה
4. מילת יחס	___	**ד.** כי
5. שם תואר	___	**ה.** כיתה
6. מילת קישור	___	**ו.** ישבתי

5 חלק ה' – חלק ה: כתיבה קצרה

ענו בקצרה.

1. כתבו משפט שיש בו שם עצם אחד, פועל אחד ושם תואר אחד, וסמנו כל מילה בחלק הדיבר שלה

2. הסבירו במילים שלכם מה ההבדל בין תואר הפועל לבין שם תואר, ותנו דוגמה לכל אחד

6 חלק ו' – חלק ו: משימת חשיבה

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. בחרו משפט מתוך ספר או שיר שאתם מכירים, וסמנו בו לפחות ארבעה חלקי דיבר שונים

כרטיס יציאה

מה ההבדל בין שם עצם לשם תואר

תנו דוגמה למילת יחס ולמילת קישור

איך מזהים תואר הפועל במשפט

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀